

Analiza skuteczności i efektywności szkoleń w pierwszym półroczu w 2010 roku

Dokument sporządzony zgodnie z § 40 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 marca 2007 w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia przez publiczne służby zatrudnienia usług rynku pracy (Dz. U. nr 47, poz. 315).

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 marca 2007 r. w sprawie standardów usług rynku pracy (Dz. U. nr 47, poz. 314).

Każdego roku Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie w ramach środków Funduszu Pracy oraz pozyskiwanych środków zewnętrznych realizuje usługę szkoleniową. W dobie bardzo dynamicznych zmian na rynku pracy zdobywanie nowych kwalifikacji, uaktualnianie uprawnień i przekwalifikowywanie stanowi nieodłączną część skutecznej aktywizacji zawodowej. Świadcząc usługi w postaci szkoleń dla klientów Urzędu Pracy analizujemy skuteczność i efektywność podjętych działań. Dokument obrazuje jakie szkolenia były dostępne oraz jak kształtował się udział osób bezrobotnych w poszczególnych grupach.

W pierwszym półroczu 2010r. na szkolenia skierowano 407 osób uprawnionych do szkolenia, z czego z wynikiem pozytywnym szkolenia zakończyło 316 osób, 3 osoby przerwały uczestnictwo, a 88 osób kontynuowało szkolenia w drugim półroczu 2010r. Dodatkowo 8 osób, które skierowano na kursy w 2009 roku, zakończyły pozytywnie szkolenia w pierwszym półroczu 2010 roku. W związku z powyższym liczba osób, które ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym w stosunku do rozpoczynających szkolenia wynosi 324 osoby, co stanowi **99,1%**. Szkolenia realizowano w formie indywidualnej (Fundusz Pracy) oraz grupowej finansowane zarówno ze środków Funduszu Pracy, jak i w ramach projektu „Kreuj Rzeczywistość – Zainwestuj w Siebie” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Tabela nr 1 – Uczestnicy szkoleń według kierunków kształcenia w pierwszym półroczu 2010 roku

Lp.	Obszar szkoleń	Liczba osób, które ukończyły szkolenia w I półroczu 2010 roku	% z ogółu przeszkolonych osób w I półroczu 2010 roku
1.	Zarządzanie i administrowanie	193	59,6
2.	Architektura i budownictwo	43	13,3
3.	Usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	36	11,1
4.	Informatyka i wykorzystanie komputerów	17	5,2
5.	Usługi gastronomiczne	13	4
6.	Ochrona własności i osób	7	2,2
7.	Technika i handel artykułami technicznymi	6	1,9
8.	Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	2	0,6
9.	Języki obce	1	0,3
10.	Usługi krawieckie, obuwnicze	1	0,3
11.	Opieka społeczna	1	0,3
12.	Opieka zdrowotna	1	0,3
13.	Usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	1	0,3
14.	Szkolenie nauczycieli i nauka i kształceniu	1	0,3
15.	Inne obszary szkoleń	1	0,3

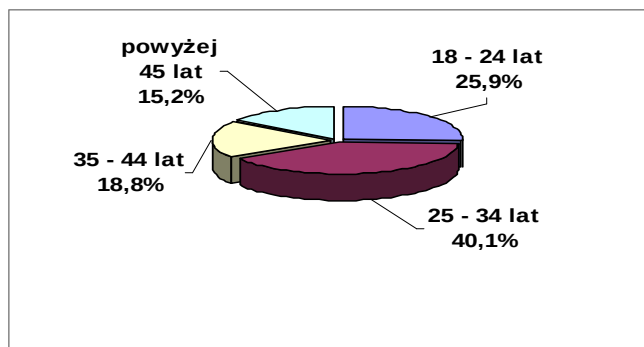
Szkolenia indywidualne zakończyły 83 osoby co stanowi 25,6% wszystkich osób, które ukończyły kursy w pierwszej połowie 2010 roku. Pozostałe 74,4% to osoby przeszkolone w ramach szkoleń grupowych realizowanych zgodnie z planem szkoleń.

Z osób przeszkolonych w pierwszym półroczu 2010 roku nieco ponad 59% stanowiły osoby z obszaru dotyczącego zarządzania i administrowania. Do obszaru tego zalicza się kurs „ABC przedsiębiorczości”, na który skierowano aż 193 osoby. Większość z tych osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej. Drugim pod względem liczebności obszarem szkoleń jest architektura i budownictwo, gdzie ukończyło szkolenia – 43% osób. Przykładowe szkolenia z tego obszaru, które cieszyły się największym zainteresowaniem to: technolog robót wykończeniowych, monter rusztowań budowlanych, operator koparko-ładowarki czy operator walca drogowego. Duża liczba korzystających z tego zakresu szkoleń osób jest związana z nieustannym zapotrzebowaniem na rynku pracy na pracowników budowlanych posiadających uprawnienia operatora koparko-ładowarki czy montera rusztowań budowlanych. Zainteresowanie tego typu szkoleniami w pierwszym półroczu 2010r. spowodowane jest również chęcią osób szkolonych do wykorzystania nabytych umiejętności w trakcie kolejnych miesięcy sezonu budowlanego. Kolejną grupę stanowił obszar usług transportowych – 11.1% do którego zaliczają się kursy prawa jazdy różnych kategorii, kwalifikacja wstępna na przewóz rzeczy lub osób czy kierowca wózków jezdniowych. Pozostałe grupy kierunków kształcenia cechowały się już mniejszym zainteresowaniem osób uczestniczących w tego typu szkoleniach, gdzie wskaźnik wynosił około 5% i poniżej.

Tabela nr 2 – Struktura przeszkolonych bezrobotnych i poszukujących pracy według wieku w pierwszym półroczu 2010r.

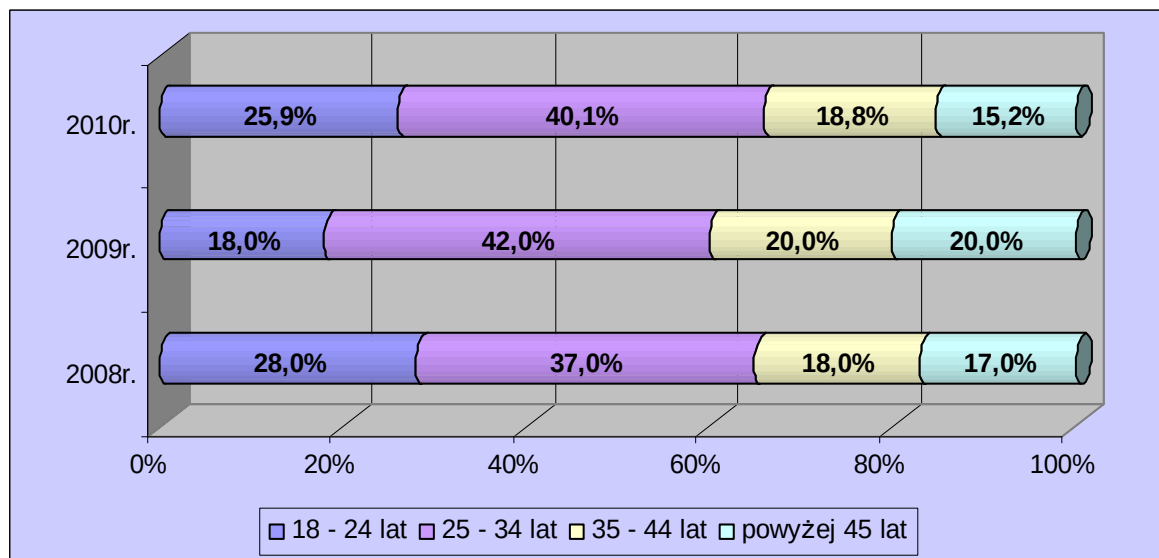
Lp.	Wiek	Liczba	%
1.	18-24	84	25,9
2.	25-34	130	40,1
3.	35-44	61	18,8
4.	powyżej 45	49	15,2
5.	Ogółem	324	100

Wykres nr 1 – Struktura przeszkolonych bezrobotnych i poszukujących pracy według wieku w pierwszym półroczu 2010r.

Najliczniejszą grupę wśród osób przeszkolonych – nieco ponad 40% stanowią osoby pomiędzy 25 a 34 rokiem życia. Następne w kolejności grupy to osoby pomiędzy 18 a 24 rokiem życia (prawie 26%) oraz pomiędzy 35-44 rokiem życia – ponad 18,8%. Najmniej liczną grupę korzystających ze szkoleń reprezentują osoby powyżej 45 roku życia, których udział w szkoleniach stanowił nieco ponad 15% z osób przeszkolonych w pierwszym półroczu 2010 roku.

Wykres nr 2 - Struktura osób, które ukończyły szkolenia w pierwszym półroczu w latach 2008 – 2010, podział ze względu na wiek.

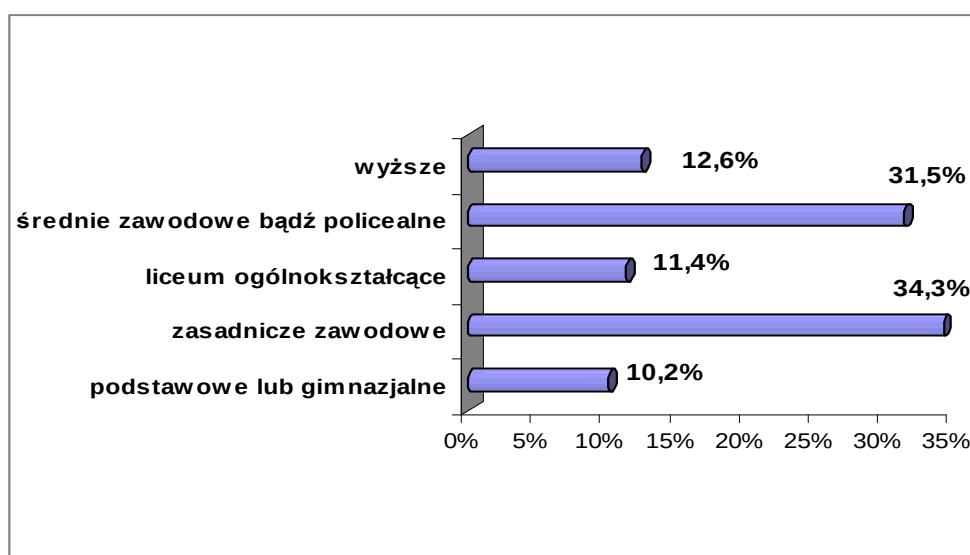
Zarówno w pierwszym półroczu 2008r. jak i 2010r. przeszkolono o kilka procent więcej osób pomiędzy 18 a 24 rokiem życia w porównaniu z rokiem 2009. We wszystkich latach podlegających ocenie najliczniejszą grupą wiekową, która ukończyła szkolenie, były osoby pomiędzy 25 a 34 rokiem życia. Podobny był również wskaźnik - kształtujący się w okolicach 40%. Jeśli chodzi o kryterium wiekowe osób pomiędzy 35 a 44 rokiem życia, to

w 2008 i 2010 roku kształtowały się na podobnym poziomie - 18% i 18,8%. Była to niewiele mniejsza grupa przeszkolonych w stosunku do 2009 roku – 20%. Natomiast jeżeli chodzi o osoby powyżej 45 roku życia to w roku 2009 stanowią oni najliczniejszą grupę przeszkolonych w porównaniu z latami 2008 i 2010. Należy natomiast zaznaczyć, że pod względem wiekowym jest to najmniej liczna grupa, która uczestniczyła w szkoleniach we wszystkich wskazanych latach.

Tabela nr 3 – Struktura przeszkolonych bezrobotnych i poszukujących pracy według wykształcenia w pierwszym półroczu 2010r.

Lp.	Wykształcenie	Liczba	%
1.	Podstawowe lub gimnazjalne	33	10,2
2.	Zasadnicze zawodowe	111	34,3
3.	Liceum ogólnokształcące	37	11,4
4.	Średnie zawodowe bądź policealne	102	31,5
5.	Wyższe	41	12,6
6.	Ogółem	324	100

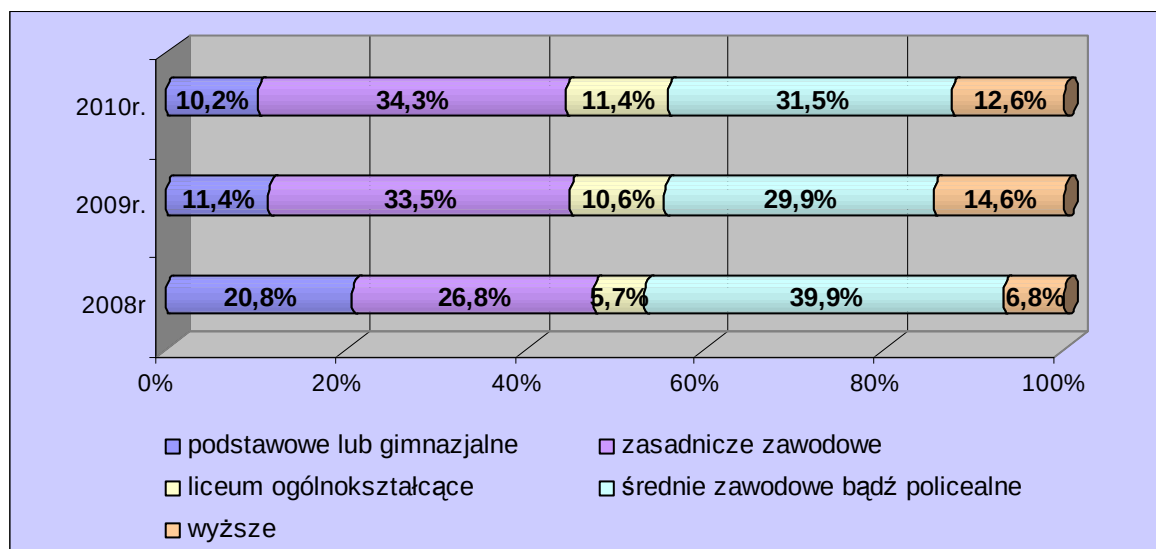
Wykres nr 3 – Struktura przeszkolonych bezrobotnych i poszukujących pracy według wykształcenia w pierwszym półroczu 2010r.

Najliczniejszą grupą wśród osób, które ukończyły szkolenie w pierwszym półroczu 2010 roku – ponad 34% stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Niewiele mniejsza grupa to osoby z wykształceniem średnim zawodowym bądź policealnym – ponad 31%. Ponad 12% uczestników szkoleń to osoby z wykształceniem wyższym. Nieco

ponad 11% stanowią osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Najmniej liczną grupę osób korzystających ze szkoleń w pierwszym półroczu 2010 roku, to osoby z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym.

Wykres nr 4 – Struktura osób, które ukończyły szkolenie w pierwszym półroczu w latach 2008 – 2010, podział ze względu na wykształcenie

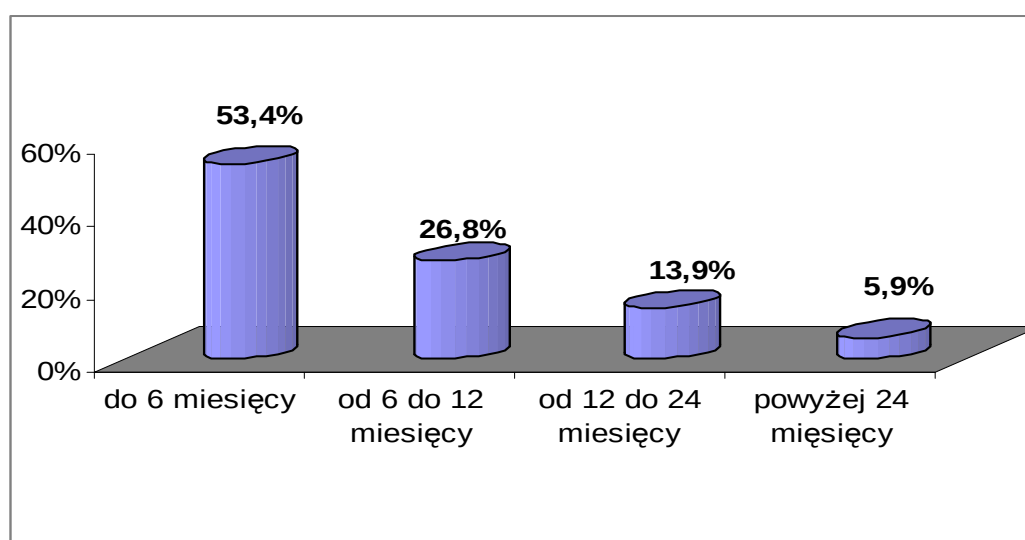
Z wykresu można odczytać, że od roku 2008 następuje tendencja spadkowa osób szkolących się z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym. Wskaźnik ten w 2008r. wynosił 20,8 %, natomiast w 2009 roku spadł o 9,4% , a w 2010 r. wynosił już 10,2%. Wśród osób o wykształceniu średnim ogólnokształcącym ta tendencja jest odwrotna. Następuje powolny wzrost osób szkolących się z tej grupy wiekowej. W 2008 roku wskaźnik utrzymywał się na poziomie 5,7%, w 2009r. wzrósł o 4,9%, natomiast w 2010r. wynosił 11,4%. W pierwszym półroczu lat 2009 i 2010 wzrosła również liczba szkolących się z wykształceniem zasadniczym zawodowym w stosunku do roku 2008 – odpowiednio o 6,7% i 7,5%. Natomiast jeśli chodzi o wykształcenie średnie zawodowe bądź policealne to osoby z tym wykształceniem były najliczniejszą grupą szkolących się w pierwszym półroczu 2008r. (39,9%). W 2009 roku nastąpił spadek do 29,9% osób uczestniczących w szkoleniach z tej grupy, a w roku następnym wzrost do 31,5%. Porównując natomiast osoby z wykształceniem wyższym, to w roku 2008 skorzystało ze szkoleń tylko 6,8%, natomiast w kolejnych latach zwiększyła się liczba osób korzystających ze szkoleń do 12,6%. Udział osób z poszczególnych grup wg wykształcenia wskazuje na istotne na rynku pracy zjawisko, tj. poszukiwanie specjalistów oraz konieczność ciągłego uzupełniania kwalifikacji zawodowych. Często potrzeba szkoleniowa wynika z faktu, iż osoby źle wybrały zawód i dlatego muszą się przekwalifikować. Zdarza się, iż nigdy nie podejmują zatrudnienia w zawodzie wyuczonym

i dlatego również tak rośnie grupa z wykształceniem zawodowym, która bierze udział w szkoleniach. Bywa również, że uzyskane wykształcenie jest niewystarczające z uwagi na program kształcenia, np. blacharz samochodowy w trakcie szkoły nie uzyskuje uprawnień spawacza, niezbędnych do zatrudnienia.

Tabela nr 4 – Podział ze względu na czas pozostawania bez pracy osób, które ukończyły szkolenia w pierwszym półroczu 2010r.

Lp.	Czas pozostawania bez pracy	Liczba	%
1.	Do 6 miesięcy	173	53,4
2.	Od 6 do 12 miesięcy	87	26,8
3.	Od 12 do 24 miesięcy	45	13,9
4.	Powyżej 24 miesięcy	19	5,9
5.	Ogółem	324	100

Wykres nr 5 – Struktura osób, które ukończyły szkolenia, podział ze względu na czas pozostawania bez pracy w pierwszym półroczu 2010r.

Najliczniejszą grupę wśród osób, które ukończyły szkolenia w pierwszym półroczu 2010 roku stanowią osoby biorące udział w szkoleniach zarejestrowane do 6 miesięcy - ponad 53%. Ponad 26% uczestników szkoleń to osoby zarejestrowane pomiędzy 6 a 12 miesiącem. Udział w szkoleniach osób zarejestrowanych w urzędzie w okresie od 12 do 24 miesięcy wynosi 13,9%. Najmniej liczną grupę, bo niecałe 6% stanowią osoby zarejestrowane w urzędzie powyżej 24 miesięcy.

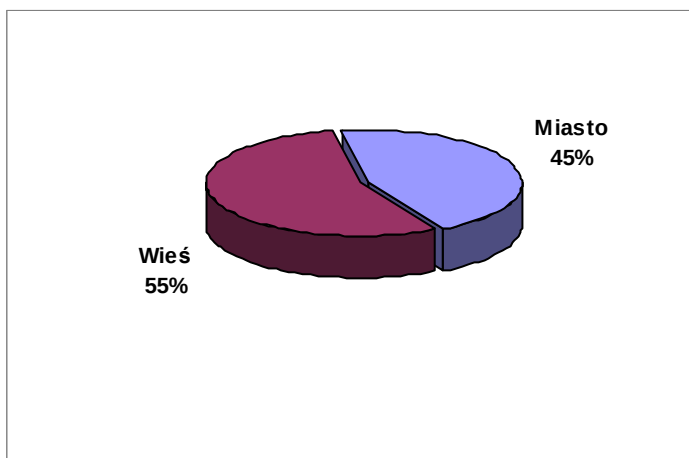
Taka sytuacja wynika z faktu, że osoby krótko zarejestrowane mają większą motywację do podnoszenia swoich kwalifikacji niż osoby zarejestrowane powyżej jednego roku. Dodatkowo są to osoby o najwyższych szansach na zatrudnienie - to czynnik brany pod uwagę przy rekrutacji pracowników niezależnie od branży. Osoby długotrwale bezrobotne

mogą korzystać z organizowanych szkoleń grupowych, jednak nie zawsze zgłaszają taką gotowość. Dodatkowo udział przedstawicieli tej grupy determinują inne czynniki, tj. bariery osobiste oraz brak mobilności zawodowej. W przypadku kierowania na szkolenia zawodowe udział osób z tej grupy powinien być poprzedzony szkoleniami miękkimi lub zajęciami w Klubie Pracy.

Tabela nr 5 – Struktura przeszkolonych bezrobotnych i poszukujących pracy według miejsca zamieszkania w pierwszym półroczu 2010r.

Lp.	Miejsce zamieszkania	Liczba	%
1.	Miasto	145	55
2.	Wieś	179	45
3.	Ogółem	324	100

Wykres nr 6 - Struktura przeszkolonych bezrobotnych i poszukujących pracy według miejsca zamieszkania w pierwszym półroczu 2010r.

Wśród osób, które zakończyły szkolenia w pierwszym półroczu 2010 roku 55% stanowią osoby zamieszkałe w mieście a 45% na wsi. Procentowy podział ze względu na miejsce zamieszkania wskazuje, że w porównaniu z pierwszym półroczem zeszłego roku udział osób mieszkających w mieście zwiększył się o 2%, natomiast mieszkających na wsi zmniejszył się o 2%. Z tabeli nr 5 wynika również, że osoby zamieszkałe na terenie miejskim czy wiejskim mają podobny dostęp do szkoleń. To bardzo ważny element równości szans dla mieszkańców powiatu cieszyńskiego. Nie bez znaczenia w tym aspekcie jest położenie geograficzne powiatu.

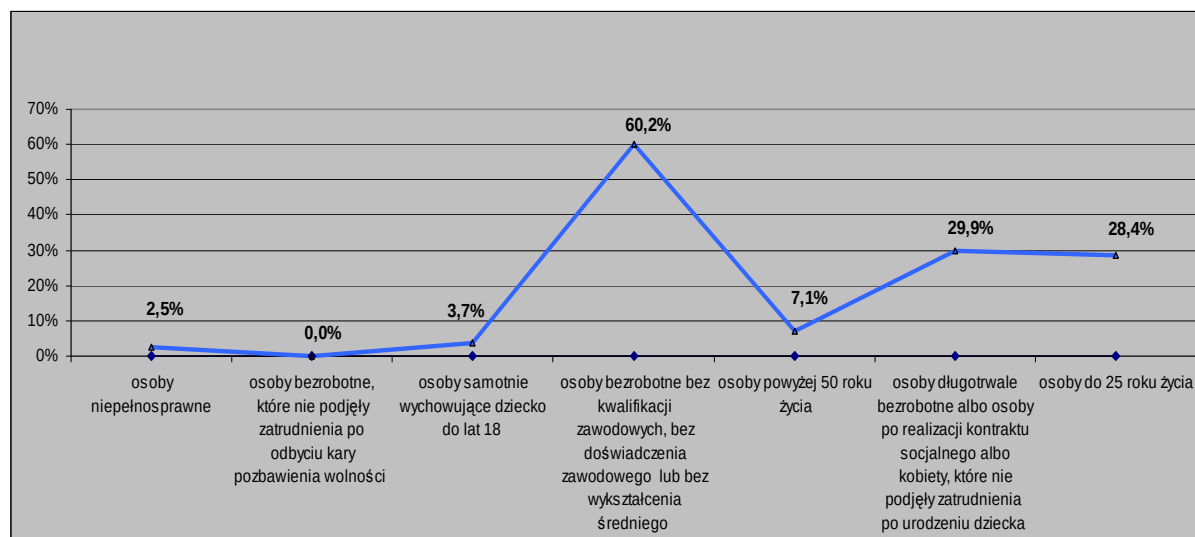

Tabela nr 6 – Podział przeszkolonych osób ze względu na przynależność do grupy będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy)

Lp.	Grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy	Liczba	%
1.	Niepełnosprawni	8	2,5
2.	Bezrobotni, którzy nie podjęli zatrudnienia po odbyciu kary pozbawienia wolności	0	0,0
3.	Osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do lat 18	12	3,7
4.	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego	195	60,2
5.	Osoby powyżej 50 roku życia	23	7,1
6.	Osoby długotrwale bezrobotne, po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego lub kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	97	29,9
7.	Osoby do 25 roku życia	92	28,4

Suma przekracza 100% , ponieważ osoby kończące szkolenie mogą należeć do więcej niż jednej grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Wykres nr 7 – Struktura osób przeszkolonych w pierwszym półroczu 2010 roku, podział ze względu na przynależność do grupy będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Najliczniejszą grupę spośród osób przeszkolonych w pierwszym półroczu 2010 roku stanowiły osoby bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego – udział ten kształtował się na poziomie 60,2%. Jednym z powodów tak wysokiego wskaźnika jest duża liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy biorących udział w szkoleniach z wykształceniem zasadniczym zawodowym, gimnazjalnym i podstawowym. Udział tej grupy osób wyniósł 44,5% (tabela nr 3). Następną pod względem liczebności grupę osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy tworzą osoby długotrwale bezrobotne, po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego lub kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka – prawie 30% oraz osoby do 25 roku życia –

28,4%. Nieco mniej liczną grupą – 7,1%, która skorzystała ze szkoleń stanowią osoby powyżej 50 roku życia. Pozostałe grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły niewielki procent biorących udział w szkoleniach kształtujący się na poziomie poniżej 4%. Wśród osób bezrobotnych i poszukujących pracy, którzy nie podjęli zatrudnienia po odbyciu kary pozbawienia wolności nie znalazła się żadna osoba, która ukończyła szkolenie w pierwszej połowie 2010 roku.

Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dotyczy oceny szkolenia w aspekcie ekonomicznym i dydaktycznym. Im wyższy jest ten wskaźnik, tym w większym stopniu nastąpiła realizacja postawionych celów szkolenia bezrobotnych, jakim jest zwiększenie szans na uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Zatem wysoki wskaźnik efektywności zatrudnieniowej może oznaczać prawidłowe rozpoznanie potrzeb szkoleniowych czy trafny wybór kierunków, dostosowany do potrzeb rynku pracy. Jest obliczany wg poniższego wzoru:

$$C = \frac{LZ}{LA} \times 100$$

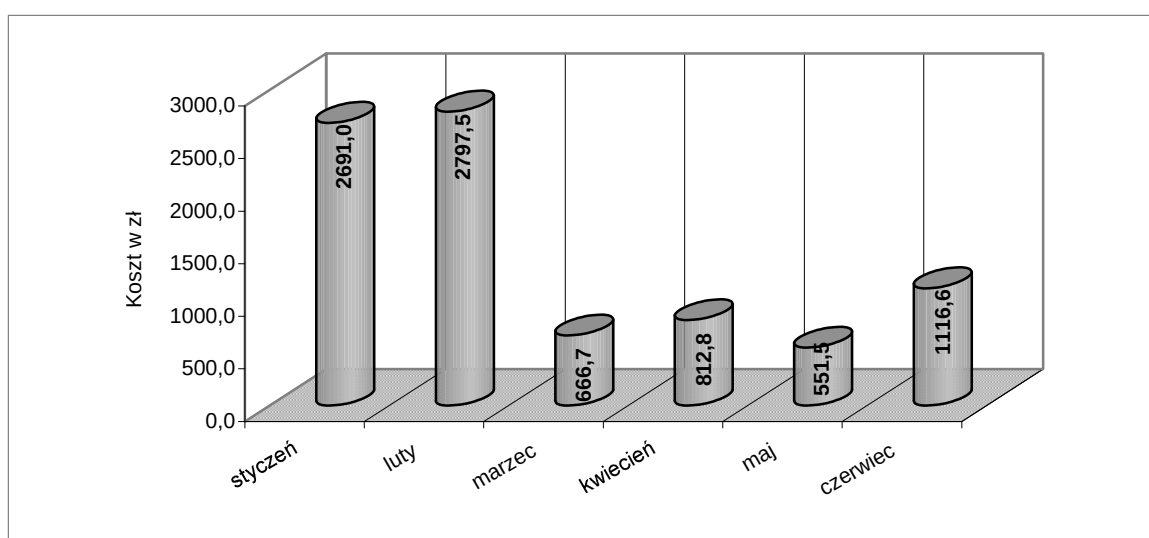
gdzie:

LZ – liczba zatrudnionych absolwentów, którzy ukończyli szkolenie w badanym okresie i podjęli pracę lub inną formę zatrudnienia,

LA – liczba absolwentów szkoleń w badanym okresie.

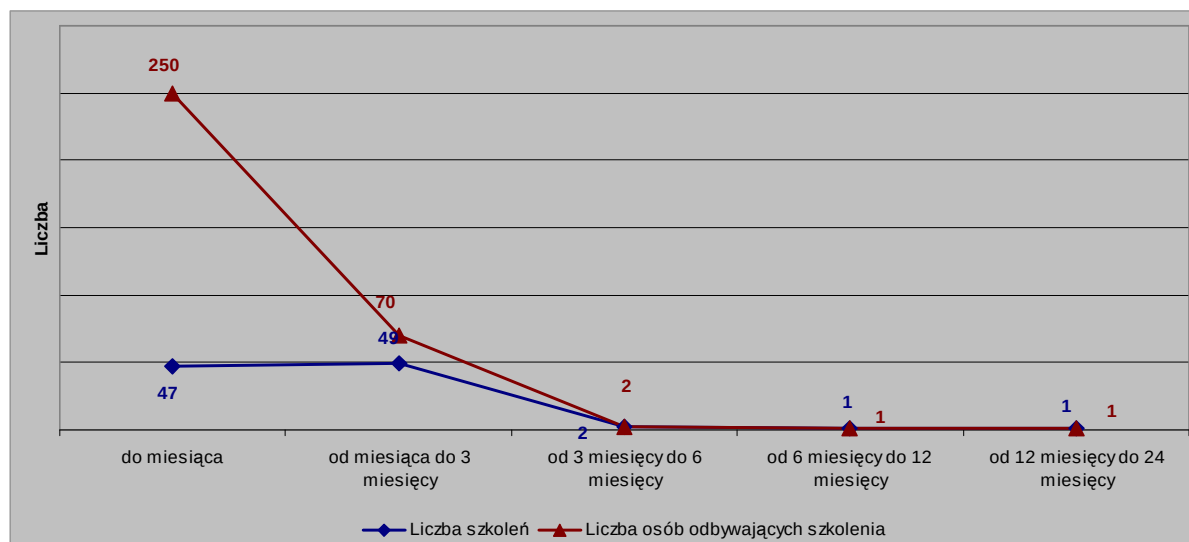
Po zakończonych szkoleniach spośród 324 absolwentów szkoleń w okresie do 3 miesięcy podjęło pracę 256 osób, zatem wskaźnik efektywności zatrudnieniowej w pierwszym półroczu 2010 roku wyniósł **79%**.

Wykres nr 8 - Koszt ponownego zatrudnienia w pierwszym półroczu 2010 roku

Przeciętny koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych, liczony jako stosunek poniesionych kosztów szkoleń do liczby osób zatrudnionych w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkoleń w pierwszym półroczu 2010 roku wynosił 1439 zł 35 gr. Jak wynika z wykresu nr 8 najniższy koszt ponownego zatrudnienia odnotowano w maju (551,5 zł). Najwyższy koszt ponownego zatrudnienia odnotowano w miesiącach styczeń i luty gdy wynosił odpowiednio 2691 zł oraz 2797 zł i 50 gr.

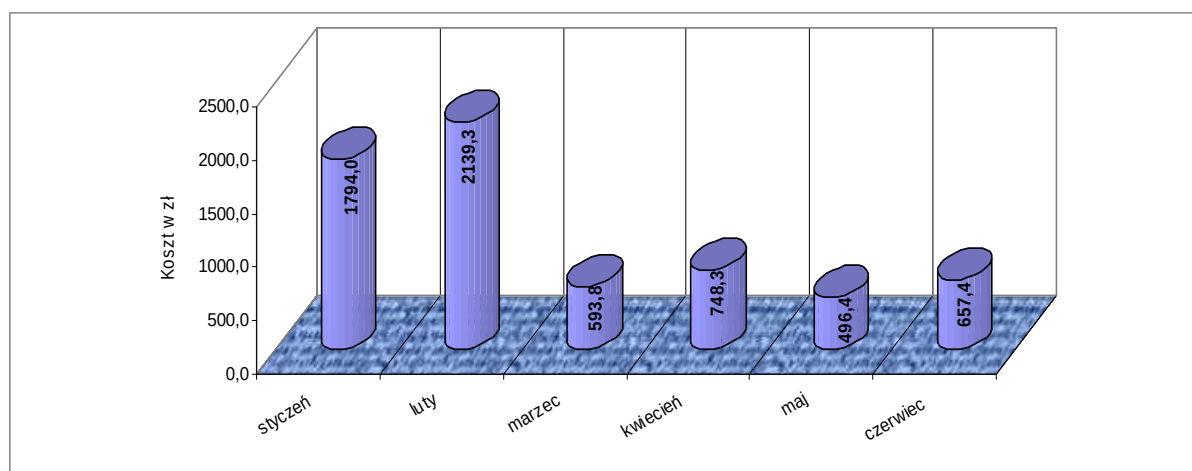
Wykres nr 9 – Czas trwania szkoleń w pierwszym półroczu 2010 roku

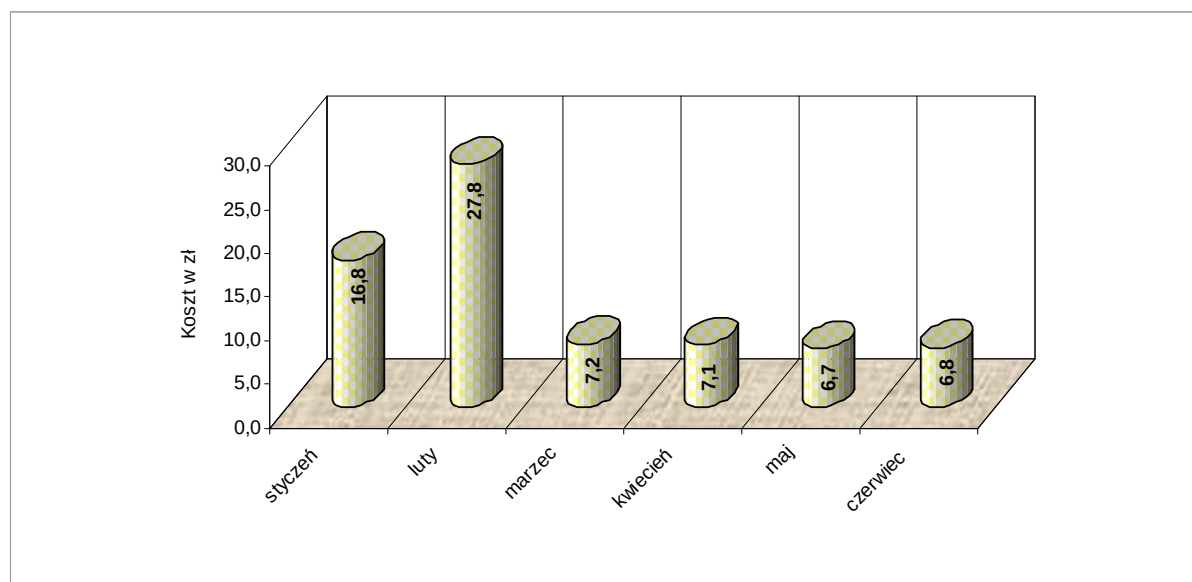
Największa liczba szkoleń, które zakończyły się w pierwszym półroczu 2010 roku to szkolenia trwające od miesiąca do 3 miesięcy. Wszystkich razem było 49. Niewiele mniej bo 47 stanowiły szkolenia kończące się w ciągu jednego miesiąca., odnotowano w nich też najwięcej uczestników. Krótkie szkolenia cieszą się największą popularnością wśród osób bezrobotnych, ponieważ pozwalają możliwie szybko wrócić na rynek pracy z podwyższonymi kwalifikacjami. Najrzadziej osoby bezrobotne uczestniczyły w szkoleniach trwających powyżej 3 miesięcy – tylko 4 osoby. Są to szkolenia specjalistyczne. Czas trwania szkoleń uzależniony jest od programu szkoleniowego. Szkolenia powyżej 6 miesięcy nie są wybierane przez uczestników, gdyż w przypadku uzyskania nowych kwalifikacji alternatywę dla szkoleń stanowią szkoły dla dorosłych lub po prostu roczne studia podyplomowe.

Wykres nr 10 przedstawia przeciętny koszt szkolenia w poszczególnych miesiącach pierwszego półrocza 2010 roku, który wyniósł – 1071 zł i 53 gr. Największy koszt szkolenia odnotowano w miesiącu lutym gdy wynosił 2139 zł i 30 gr. Natomiast najniższy koszt szkolenia odnotowano w miesiącu maju, a wynosił 496 zł i 40 gr.

Wykres nr 10 – Przeciętny koszt szkolenia w pierwszym półroczu 2010 roku

Wykres nr 11 – Przeciętny koszt osobogodziny w pierwszym półroczu 2010 roku

Przeciętny koszt osobogodziny w pierwszym półroczu 2010r. kształtował się na poziomie 12 zł i 06 gr. Największy koszt odnotowano w miesiącu lutym i wynosił nieco ponad 27 zł oraz w miesiącu styczniu gdy wyniósł 16 zł i 80 gr. Natomiast najniższy koszt osobogodziny odnotowano w miesiącu maju i kształtował się na poziomie 6 zł i 70 gr. Koszt osobogodziny w pozostałych miesiącach kształtował się na podobnym poziomie jak w maju 2010r.oku.

W 2010 roku w pierwszym półroczu ze środków Funduszu Pracy zawarto 3 umowy na dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych. Studia podyplomowe, które wybrały osoby bezrobotne to kierunki: Zintegrowana Edukacja Wczesnoszkolna i Wychowanie

Przedszkolne (zawarto 2 umowy) i Podyplomowe Kwalifikacyjne Studia Historyczne (1 umowa). Ponadto dwie osoby, którym przyznano dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych w 2009r. ze środków Funduszu Pracy, zakończyły studia z wynikiem pozytywnym w pierwszym półroczu 2010r. na kierunkach: Zarządzanie Bezpieczeństwem i Higieną Pracy oraz Zarządzanie Firmą. W obu przypadkach osoby podjęły zatrudnienie po ukończonych studiach podyplomowych.

Dokument sporządzony na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie za pierwsze półrocze 2010 roku.

Sporządzili:

Mariusz Plinta

Anna Pietrzyk

Dorota Noworyta